

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravištvo in ekspedija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 81.

V Ljubljani, v ponedeljek 10. aprila 1899.

Letnik XXVII.

o pomenu gospodarskih zadrug.

(Govoril g. Fr. Jaklič na shodu gospodarskih zadrug.)

(Konec.)

Te posojilnice zbirajo in množe raztreseno narodno premoženje, ker dostikrat leže manjše svotice brezplodno v miznicah in skrinjah kmetičevih, ker mu je preodročno ulagati denar — največkrat kak živinski kup — v oddaljene hranilnice (posojilno), ker zamudi in potroši preveč na dolgem potu; v domači ga ne stane nič in vzdigne, kadar potrebuje.

Te posojilnice pospešujejo varčnost; koliko imajo že denarja hlapcev in dekel, ki bi drugače bil izgubljen v gostilnah, ker majhnih svot ne kaže nositi v daljne hranilnice. Koliko koristijo posojilnice kmetom, vedó prav dobro in tudi povedó lahko že sodnijski sluge. Koliko manj je tožba, koliko manj prisilnih dražb v krajih, kjer že delujejo take posojilnice. Marsikateri slovenski dom so že ohranile te posojilnice. To je gmotna stran! Toda te posojilnice so še drugače neprecenljive koristi. V obupane in razdrobljene ljudske mase so zanesle oživljajoči duh združevanja in in samopomoči. Ljudstvo je sprevidelo, da je še mogoče pomagati si ali vsaj vspešno ovirati splošni propad, ako se združi v različnih zadrugah ter začne najprej boriti se proti različnim zajedalkam in potem iskati novih virov svojim dohodkom. Ideja združenja in samopomoči ga je zdramila iz težko umljive brezbriznosti, v kateri je pričakoval pomoči od drugod. Sedaj zbira ljudstvo svoje poslednje moči, da si otme svoj dom, da si olajša svoje gmotno stanje in da se osvobodi. Zdrav in krepak tok združevanja prešinja velike kmetске, rokodelske in delavske mase in po vseh krajih naše domovine vstajajo trdnjave, katere si postavlja ljudstvo v svojo brambo, v svojo blaginjo.

Vstanovljajo se različne zadruge z najlepšim in najblažjim namenom — pomagati delavskim stanovom. To so: kmetijska društva, konsumna društva, mlekarne, vinarske zadruge, različne obrtne zadruge itd. Lahko rečem, da bi teh ne bilo, ako bi prej posojilnice ne bile ljudstva pripravile in dale temelj zadrugam. Saj vidimo, koliko časa prej so celo tisti časniki, ki danes najpogosteje pobijajo vsako združno delovanje, hvallili delovanje zadrug drugod, a do ustanovitve ni prišlo; sele, ko je videlo ljudstvo v posojilnicah lepe vspehe združenja, obodrililo jih je, in jih sedaj združuje v različnih zadrugah, v katerih se boré proti izkoriščevalnemu prekupčevalstvu, koder odpirajo nove vire svojim dohodkom s tem, da skušajo svoje pridelke dobro prodajati in ceno pa dobro blago kupovati brez posredovanja požidovljenih prekupecev, kar je v korist producentu in konsumentu.

Do tega so prisilili ljudstvo požidovljeni prekupčevalski oderuhi sami. Seveda ne smemo med nje prištevati vseh trgovcev; mnogo med njimi je poštenih, solidnih, in tem vsa čast, veliko je pa židovsko oderuških. Od narave morda že sebični, udali so se pohlepu po denarju ter se navzeli v trgovini popolnoma židovskega duha. Pozabili so, da bi morali delati v trgovini le za

zmeren zaslužek, kakor dela obrtnik, rokodelec in delavec, kar je pravilno in pošteno — a to je za njihovo sebičnost premalo! — Cilj njihovega trgovanja je samo ta, kar je židu — namreč dobiček na škodo producenta in konsumenta.

Poglejmo nekoliko v posamezne kraje, koder so se morale ustanoviti različne zadruge. Kaj vidimo? Tu lahko opazujemo, kako so posamezne osebe spravile v gmotno in politično odvisnost cele občine, fare in okraje. V kratkih letih so se povzpeli nad svoje sosede, ne ravno z učenostjo, pač pa z oderuško prekupčijo. Denarno oderuštvo jim je prepočasi donášalo veliki denar, lotili so se še barantarije, da so mogli vsestransko izkoriščevati svojo okolico. In v mnogih krajih se jim je ta načrt na d vse posrečil. Mislim, da mi ni treba ravno krajev in oseb imenovati, ker več ali manj jih vsak lahko pozna. Poleg prirojene sebičnosti in zvižanosti niso premogli kdo ve kaj, lotili so se z majhnimi kapitali prekupčije. Slabo blago so prodajali za drag denar, kmetove pridelke so slabo plačevali. Z njihovim premoženjem pa je rastla tudi njihova oblastnost in oholost. Niso bili zadovoljni s tem, da so se dajali ljudje striči kot pohlevne ovce, ne, upogniti so morali tudi svoje tilnike in jim izročiti upravo občin.

Gotovo se mnogo ne motim, ako trdim, da naša Notranjska le tej vrsti prekupecev sme zahvaliti priimek, ki je dolgo časa strašil po liberalnih listih namreč: zavedna Notranjska. To je bila najbrž zavedna Notranjska, katero so oderuški mogotci spravili najprej v gospodarsko odvisnost, potem so pa še »delali« različne volitve. — Ko bi prekupčevalski trgovci delali res za pošten zaslužek, ne bi imeli tiste zoprne prikazni — »glihanja« po prodajalnicah. To »glihanje« ima svoj izvir v dobičkolovstvu prekupecev. Za vsako robo so zahtevali neprimerno visoke cene. Ljudje so kmalu sprevideli, da plačujejo blago predrago, in začeli so ponujati manjše cene, kakor jih je zahteval prekupec, in glihanje se je pričelo. Pri tem nimata prodajalec in kupovalec drugih mislij, kakor kako bi drug drugega ukanila, kajpada se prodajalec že zna varovati, da ne pride prekratko.

Prekupci so navadili kmeta slepariti, kjer še sam ni znal. Spomnim le pri kupčiji pridelkov. Prekupec je pobral žito po vaseh in ko je imel žito na kupu, šel je k velikemu kupcu ter mu prodal blago; predno je naložil na vozove, dal je vestni prekupec politične žitne kupe z mlačno vodo. Žito se je nekoliko napelo, zrnje dobilo lepšo obliko in težje je bilo. Dostikrat je prekupec prodal veletržcu z žitom tudi velik kvantum vode, ki ga ni veljala nič, a jo je vendar dobro prodal. Opeharjen je bil veletržec pa tudi kmet je bil na slabšem, ker sprideno žito je očital veletržec kmetom ter jim ni hotel več tako plačevati blaga. Dobiček je imel prekupec, ki se je temu smejal v pest.

Delavec-kmet, ki je sam bil priča manipulaciji prekupevi, ali je zvedel od drugih, začel je v bodoče sam manipulirati na ta način. Včasih se mu je posrečilo, včasih se mu je pa blago spridilo. Kakor žito, pačili so tudi drugo blago in s

tem je izginilo poštenje. Zato je toliko prikazn nepoštenja med kmeti.

Tako bi Vam lahko navel precej dokazov, da to prekupčevalstvo, za katero se slovensko liberalstvo tako nervozno poteguje, nikakor ni v gospodarsko korist naroda, ampak v njegovo veliko gospodarsko škodo.

Popolnoma opravičen obstoj imajo nastala konsumna društva, ki so v mnogih krajih hipoma zajezila izkoriščevanje od strani prekupecev, ki so se morali odpovedati dobičkarstvu, in delajo sedaj za pošten zaslužek, kar je opravičeno. Konsumna društva so med raznimi zadrugami skoraj najlozja ker vodijo samo konsumno trgovino in skrbe le, kje se dobi dobro blago po zmerni ceni. Na širji podlagi so ustanovljene zadruge, katere imajo pri nas ime kmetijska in gospodarska društva. Te imajo namen skupno kupovati gospodarske potrebščine in t. j. vse, kar kmet potrebuje, na drugi strani pa tudi pridelke svojih članov kolikor moči ugodno prodajati. Ti pridelki so žito, sočivje, živina, mleko, ježice, drva, krompir, zelje itd. Vsi vemo, da kupi se veliko lažje dobro kakor pa dobro proda, zato morajo kmetijska društva znati kalkulirati — špekulacija mora biti izključena, ker spravlja v nevarnost kredit društev. — Te zadruge so gospodarskega pomena in sicer zato, ker morejo potrebščine kolikor moči oskrbljevati ceno, a pridelke bolje prodajati kakor sicer in odpirajo nekaterim pridelkom nova pota, kjer se dosega ugodnejše cene.

Kmetijska društva ustvarjajo nova podjetja, pred vsem mlekarne. Tukaj je še mnogo zakladov, katere je treba vzdigniti. S to stroko kmetijstva naj bi se zadruge bolj pečale in same odpirale mlekarne, ali pa pomagale ustanovljati specijalne mlekarne zadruge, kakoršne delujejo že po Notranjskem, Gorenjskem, zlasti pa na Goriškem.

Izvažajo tudi obrtne izdelke svojih članov. Kmetijske zadruge imajo za svoje delo široko polje. One branijo kmeta, kmetškega delavca in rokodelca pred izkoriščevanjem prekupčevalskih oderuhov, preskrbljujejo svojim članom za primerno ceno dobro blago ter prodajajo pridelke in izdelke, kar najmoči ugodneje. Ker jih je še premalo, ne morejo še vplivati s svojim blagom na tržne cene, upati pa je, da bo to kmalu mogoče.

Neprecenljiva je pa moralna vrednost kmetijskih zadrug. V ljudstvu so utrdile čut vzajemnosti in solidarnosti, budijo jih k napredku s tem, da uvajajo dobra semena, stroje, plemeno živino, gnojila in jih vsodbujajo k umnemu kmetijstvu. Zadrugniki pazijo, da dovažajo v zadrugo le dobro blago itd.

Kajpada je težko opisati veliki pomen kmetijskih zadrug za posamezne kraje, človek mora videti in skusiti vse sam, potem se le vidi in čuti, kako velikanski prevrat proizvaja ustanovljenje zadrug v gospodarskem in kulturnem smislu.

Kar so kmetijske zadruge za kmeta, to naj bi bile različne obrtne zadruge za malega obrtnika in rokodelca. Pod tistimi razmerami trpé obrtniki in rokodelci namreč, da morajo potrebno blago predrago plačevati, delavski zaslužek jim pa

uničujejo velika židovska podjetja, ki prodajajo slabe izdelke za slepo ceno, kar vidimo tudi v Ljubljani v Špitalski in Prešernovi ulici. Židje in prekupci spravljajo dobiček. Ustanovile naj bi se v vseh večjih krajih različne obrtniške zadruga, n. pr. krojaške, čevljarke, mizarke itd. Te naj bi imele skupna skladišča za surovine, pa tudi prodajalnice za svoje izdelke. Zakaj n. pr. mizarji v Dravljah, Št. Vidu in drugih vaseh delajo le za ljubljanske prodajalničarje pohištve, ki na jedni strani pritiskajo delavce, na drugi pa kupovalce. Ali bi ne mogli mizarji delati za svoje skladišče na zadružni račun. Gotovo bi imeli lepši zaslužek, ljudje pa cenejšo opravilo. Začetek je storjen. Na Goriškem je ustanovljena krojaška zadruga in pred nekaj časom so pisali o mizarji zadrugi v Solkanu. Bog jima daj najkrepkejši razvitek, v največjo korist njunih zadružnikov ter krepko bodrilo slovenskim obrtnikom po drugih pokrajinah. Naj bi prešli skoraj že ljubljanski obrtniki raznih strok od besedij do dejanja ter si skoraj ustanovili skupna skladišča za sukno in usnje, nam pa odprli prodajalnice, kakoršne so nam židje, kajpada pod vabljujejšim slovenskim imenom.

Imamo še specialne mlekarke zadruga, vinarke, zavarovalnice za živino, stavbinsko zadruga v Ljubljani itd., katere so vse velikega gospodarskega pomena za cele pokrajine. Koristne so gotovo vse. Zastoj bi se trudil dokazovati njihovo koristnost, pač pa se mi zdé vse te različne zadruga kot lepe priprave za splošne kmetijske zadruga, katere bodo prej ali slej uvedene potom zakonodaje. Teren za nje bode čedalje bolj pripravljen, saj ljudstvo v teh društvih spoznava pomen in namen zadružnega delovanja. Vzbuja se narodna podjetnost. Iz vrst zadružnikov se že čujejo glasovi, ki spominjajo na različna podjetja, katerih se lahko loti združeno kmetijstvo. To je pač veselo znamenje. Naše zadruga so lahko krepka in koristna narodna straža ob narodovih mejah. Zadružna ideja je gotovo zdrava, koristna in skoraj za naše propadajoče kmetijske stanove jedino rešilna. Negujmo jo in razširjamo ter tem idejam stvarjamo tudi trdne temelje. Besnenje nasprotnikov in zatiralcev delavskih stanov nas mora še bolj vspodbujati k vztrajnemu delu. Zbirajmo narod v zadrugah in kmalu se mu bodo začele celiti gospodarske rane, ki mu jih je vsekakor gospodarski liberalizem. Pomagaj nam Bog!

Deželni zbor kranjski.

VII. seja dne 7. aprila.

(Konec.)

Posl. Pakiž toplo priporoča, naj bi se pričele potrebne priprave za odvajanje poplavnih voda v Stružki dolini. Deželni zbor je že opetotovano priznal to potrebo. Dež. odbor je že dovolil polovico troškov za opazovanja in prvotna dela, ki bi stala 1080 gld.; drugo polovico je obljubilo poljedelsko ministerstvo. Ta opazovanja so se izročila gozdno-tehniškemu oddelku za zagradbo hudournikov v Beljaku, ki pa še ni pričel dela.

Posl. Modic poroča o uravnavi Pivke. Govornik omenja, da je že minulo leto kot poročevalec o prošnji kmet. podružnice v Št. Petru predlagal resolucijo, naj bi se odposlal hidrotehnik, da napravi načrt in proračun. Jednake resolucije so bile vsprejete že l. 1889, 1891, 1892 in 1895, in vendar se doslej ni še nič zgodilo. Vsaj načrt naj bi se naredil, da bi se na tej podlagi sestavil proračun. Stvar naj bi se več ne odlašala, ker že 10 let je to vprašanje na vrsti. Konečno je bilo vsprejeto, da deželni odbor še letos odpošlje hidrotehnik na lice mesta in, če treba, v ta namen najame pomožnega inženjerja. To resolucijo je toplo priporočal tudi posl. Zelen ter navajal velike škode po povodnjah.

Dež. odbornik Povše je odgovarjal, da bi bil dež. odbor gotovo rad ustregel tej želji, ko bi imel potrebnih močij. Na stotine je že jednacih sklepov dež. zbora, toda izvršiti jih ne more, dokler dežela ne preskrbi potrebnih sredstev.

Posl. Modic dalje opozarja na potrebo vodovoda za Metulje. Stvar se je zavlekla, ker prvotni načrt ni bil primeren. Dež. odbor je izročil to delo g. Hraskemu, dež. zbor je že dovolil 30% prispevka, to je 3960 gld., udeleženci so pripravljani prispevati 20%, treba je torej še od poljedelskega ministerstva zagotovila, da dovoli 50%, to je 6600 gl. Dež. odbor naj torej prej ko mogoče izposluje državno podporo.

Glede vodovoda za Novo Mesto so govorili vit. Langer, dr. Tavčar in Pfeifer. Dotično poročilo deželni odbor predloži še v tem zasedanju.

Posl. Schweiger priporoča razne vodovode v črnomaljskem okraju. Glede streljanja proti toči pa predlaga resolucijo, naj deželni odbor naprosi c. kr. vlado, da dovoli jednak prispevek kakor dežela (700 gld.) in da bi se cena za smodnik znižala.

Posl. dr. Žitnik omenja, da je dež. zbor l. 1895 in 1896 naročil dež. odboru, naj ob prvi ugodni priliki pošlje hidrotehnik na Čatež pri Trebnjem, da preišče razmere glede dobave vode in naredi načrt za potrebni vodovod. Dež. odbor, kakor v mnogih drugih slučajih, ni mogel izvršiti tega dela, dasi je bil že leta 1896 naročil deželnemu hidrotehniku, da izvrši poizvedbe. Vsprejeta je bila resolucija, da se to zgodi ob prvi ugodni priliki.

Glede govedoreje so govorili posl. Božič, dež. predsednik baron Hein in deželni odbornik Povše. Vsi so naglašali potrebo, da se zakon v povzdigo govedoreje premeni, kar se boče v kratkem zgodilo.

Posl. Zelen obširneje utemeljuje potrebo, da se zakon v varstvo ptičev strožje izvršuje, osobito na Primorskem.

Posl. Ažman izjavlja, da je hotel staviti jednako vprašanje, kakor vitez Langer: Kako daleč je namreč dozorela zadeva glede ustanovitve kmetijske šole na Gorenjskem, da se pa zadovoljuje s poročilom g. odbornika Povšeta, ki pravi, da bi ministerstvo ne hotelo prispevati k ustanovitvi in vzdrževanju posebne kmetijske šole na Gorenjskem, pač pa bi prispevalo k ustanovitvi tako imenovanega zimskega tečaja v izobrazbo gorenjskih mladeničev v živino- in sadjereji, v mlekarstvu in gozdarstvu. Ker tudi razmere na Gorenjskem priporočajo tak tečaj, je govornik te misli, da je bolje za zdaj nekaj kot nič, in da bi se pozneje lahko še ustanovila popolna kmetijska šola, ko bi tak zimski tečaj ne zadostoval. S tem je bila ta točka rešena.

Koncem seje so poslanci dr. Majaron in slovenski tovariši interpelovali vlado zaradi slovenskega uradovanja pri graškem nadsodišču.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. aprila.

Posvetovanje dalmatinskih škofov. Danes so se zbrali v Zadru vsi dalmatinski škofje k posvetu o rabi staroslovensčine pri b. goslužnih opravilih. Znano je, da so rabo staroslovensčine v senjski, krški, zaderski in spljetski škofiji potrdili rimski papeži Ivan VIII., Benedikt XIV. in pred nedavnim tudi sedanji slavno vladajoči Leon XIII. To pa vladi in izvestnim italijanskim krogom ni po godu in pričeli so strasten boj proti rabi staroslovenskega jezika pri cerkvenih opravilih. Pritisk posebno v zaderski škofiji je bil tolik, da se je nadškof Rajčević slednjič moral udati ter je nekaterim duhovnikom svoje škofije prepovedal rabo tega jezika. Umevno je, da je hrvatsko prebivalstvo vsled tega čina zelo užaljeno na svojem narodnem čutu, in da se temu odpornost, sestali so se danes v posvet vsi dalmatinski škofje. Upanje je, da se ohrani ta privilegij tudi v zaderski škofiji in ustreže želji hrvatskega naroda.

**Konferenca zaupnikov nemških opo-
stojonalnih strank** pričela se je na Dunaju včeraj dopoldne ob 10. uri v poslanski zbornici. Kranjske Nemce zastopa kajpada tudi-trgovec ekscelenca Schwegel. Drugi zaupnik antisemitske stranke, dr. Lueger, je odsoten, kar tudi nekaj pomeni. Konferenca bo trajala vsekako več dnij. Prebrali se bodo dosedaj izgotovljeni referati; o kakem definitivnem sklepu še včeraj ni bilo govora.

Preosnova Szellovega kabineta. Znano je, da si je pri zadnji sestavi novega ogerskega ministerstva portfelj za notranje zadeve pridržal začasno ministerski predsednik Szell, ker bivši notranji minister Perczel še ni bil izvoljen zborničnim predsednikom in ker kompromis mej raznimi ogerskimi strankami še ni bil do cela dognan. Sedaj se je pa Szellu posrečilo zvesti v svoj liberalni tabor razun jedne ali dveh vse manjše stranke in za plačilo za izkazano mu uslugo si je izbral moža za izpraznjeni portfelj v

osebi grofa Albina Csaky. Ta korak ministerskega predsednika je vzbudil pri trezno mislečih krogih veliko začudenje in ogorčenje. Z imenovanjem tega moža bo pokazala Szellova stranka, ki je pričela z znano radikalno cerkveno politiko na Ogorskem, da se ne misli mirovati v boju proti katoliški cerkvi in da pripravlja pot Szilagyi-Csakyejevemu ministerstvu. To dokazuje tudi dejstvo, da je vsprejela zopet zloglasni »kanceljparagraf«, katerega je črtala magnatska zbornica in ki določa najsrāmotnejše odredbe proti katoliški duhovščini. Kandidatura grofa Csakya je tem manj umljiva, ker sprva Szell ni mogel spraviti na to mesto bivšega Csakyejevega tajnika, ker je bil glavni sotrudnik in provzočitelj Wekerlove radikalne cerkvene politike. Kakor se je tedaj uprla krona temu nasvetu, tako upamo, bo tudi sedaj zavrgla Szellov nasvet, toda že sama kandidatura dovolj označuje cerkvi skrajno sovražni duh, ki vlada v sedanjem ogerskem ministerstvu.

Mirovna konferenca. Nemško vlado pri tej konferenci zastopal bo kakor znano, monakovski profesor prava, baron Stengel. Kakšne nazore bo ta mož zastopal na tem shodu, pokazal je v brošuri, ki jo je izdal pod naslovom »Večni mir«. Mož je mnenja, da vojske popolno odpraviti ni mogoče in tudi ne pravično, da toraj v tem oziru ni pričakovati prav nikakega vspeha. Stremljenja prijateljev miru imenuje profesor Stengel popolno nedosežna in utopistiška ter celo v narodnostnem oziru nevarna. Dalje dokazuje ta čudak, da bi pretila posebno nemškemu narodu velika nevarnost, ker bi vsled splošnega mirnega stanja prebivalstvo postalo preveč omehkuženo. Posebno značilno za tega moža je tudi to, da obdeluje to vprašanje, namreč potrebo vojske, na celih sedmih straneh, mejtem ko cela brošura obsega le 26 strani. Lepa in pomenljiva bo res ta konferenca, katere se vdeleže močje à la profesor Stengel. Najbrže se bodo s to mislijo strinjali in carjeva misel bo ostala — neuresničena.

Dreyfusova afera. Značilno za razmere na Francoskem in posebe še za javno moralo je dejstvo, da je od 50 eksemplarjev tajnega poročila o prvi preiskavi Dreyfusove afere, ki so bili namenjeni samo članom kasacijskega sodišča in generalnemu prokuratorju, dobilo v svojo last jeden iztis uredništvo dnevnika »Figaro«, ki sedaj prav marljivo objavlja posamna poglavja. Ker se je vršila v državni tiskarni stroga kontrola, je vlada prepričana, da je izdal tajnosti le kak član kasacijskega sodišča. Vlada je sedaj sicer uvedla strogo preiskavo, toda vspeha ne bo nobenega, kakor ga sploh ni pri nobeni taki preiskavi. Sploh pa so odkritja celo po sodbi članov kasacijskega dvora zelo puhla. Govori se samo o krivdi in moralnem značaju Esterhazyja, krivda ali nedolžnost Dreyfusova jim je postranska stvar.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. aprila.

(Posvetovanja izvršilnega odbora preložena.) Načelnik izvršilnega odbora državnozbornske večine vitez Jaworski je v soboto brzojavno naznanil načelniku slovanske kršč.-narodne zveze g. Povšetu, da so posvetovanja preložena, ker še zboruje več deželnih zborov in so nekateri člani zadržani. Posvetovanja pa se bodo vršila takoj po deželnih zborih.

(Nov udarec za Slovence.) Za goriškega deželnega glavarja je imenovan dr. vitez Pajer, najbolj zagrizeni vođa goriških Italijanov. Ako vlada misli, da je s tem kaj pripomogla v zboljšanje neznosnih političkih razmer na Goriškem, se zelo moti. Slovenci, ki so v večini v deželi, vendar ne morejo tudi najhujših udarcev v obraz gledati mirno in pri tem še sodelovati.

(Osebne vesti.) Notar Matej Bežan je premeščen iz Žužemberka v Marenberg — Okr. komisar pri dež. vladi kranjski R. baron Apfaltrer je od cesarja dobil čast c. in kr. komornika. — Fr. Fajdiga, c. kr. poštar v Sodražici, je izvoljen načelnikom bolniške blagajnice poštne službenec za Kranjsko, Primorsko in Dalmacijo.

(Dnevni red) VIII. seja deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dne 11. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1899 ter o dotičnih peticijah. — Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu dež.

zaklada za leto 1897. — Ustno poročilo fin. odseka o prošnji mlekarne zadruge v Vrbiči za podporo. — Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji posestnikov iz Nove Vasi pri Žirih za podporo za popravo občinske poti po račevski dolini. — Ustno poročilo upravnega odseka glede ustanovitve občinskih posredovalnih uradov. — Ustno poročilo upravnega odseka o samostalnem predlogu g. poslanca Ivana Hribarja glede podaljšanja veljavnosti nekaterih določeb zakona z dne 22. junija 1895, drž. zak. št. 88. — Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani za odstranitev nekaterih nedostatkov v pravnih razmerah kranjskega učitelstva. — Ustno poročilo upravnega odseka o § 3. B letnega poročila: Agrarne razmere. — Ustno poročilo fin. odseka o peticijah, in sicer: a) Blandine pl. Gariboldi za zvišanje miloščine; b) Marije Androjna, vdove deželnega pomožnega uradnika, za dovolitev miloščine; c) upravnega sveta Elizabetine otroške bolnišnice v Ljubljani za dovolitev podpore za daljna tri leta. — Ustno poročilo upravnega odseka o peticijah, in sicer: a) slovenskega čebelarkega društva v Ljubljani, da se sklene zakon proti razširjenju čebelne gnjilobe; b) okrajno cestnega odbora v Črnomlju za poddržavljenje okrajne ceste Luža-Štrekljavec Črnomelj in deželne ceste Črnomelj-Vinica; c) županstev v Krškem, Mokronogu in drugih, da bi krško meščansko šolo prevzela dežela v oskrbo. — Ustno poročilo upravnega odseka o § 6. letnega poročila: Občila. — Volitev posebnega odseka 9 članov za pretresovanje vprašanja glede gospodarskih zadrug (konsumnih društev). — Ustno poročilo fin. odseka o računskem sklepu kranjske kmetijske šole na Grmu za leto 1897. — Ustno poročilo fin. odseka o računskem sklepu zaklada prisilne delalnice za l. 1897. — Ustno poročilo fin. odseka o proračunu zaklada prisilne delalnice za l. 1899 ter o prošnjah umirovljenih paznikov Antona Štrukeljna in Valentina Vrančiča za zvišanje pokojnine in pazniške vdove Frančiške Tomazin za miloščino. — Ustno poročilo upravnega odseka glede uvrstitve občinske ceste, ki se na zapadni strani vasi Kramplje odcepi od okrajne ceste Velike Lašiče-Bloke in drži čez Lahovo na Ravnik, med okrajne ceste. — Ustno poročilo upravnega odseka o uvrstitvi v cestnem okraju postojinskem se nahajajoče občinske ceste, ki se od okrajne ceste Dilce-Studeno-Planina med Brinjem in Studenem odcepi in drži na Bukovje in Gorenje, med okrajne ceste. — Ustno poročilo upravnega odseka o peticijah, in sicer: a) Krašovec Valentina, občinskega odbornika v Št. Petru, da bi se določbe občinskega zakona natančno splovnale; b) vasi Breže in Jurjevica za popravilo vodovoda; c) posestnikov iz Jakovce, občina Vrabče, za popravilo načrtov za vodovod.

(Volilna shoda.) Včeraj sta bila dva shoda volilcev za bližnje mestne volitve. Ob 10 uri dopoldne je bil shod v Katoliškem domu, kateremu je predsedoval kanonik Kalan. Udeležilo se je shoda nad 150 volilcev. Predsednik je pojasnil, da se katoliško-narodna in krščansko-socijalna stranka zopet udeleži mestnih volitev zato, ker ni zadovoljna s sedanjo velikomestno mestno upravo, ker za njo vedno rastočih stroškov ne bodo mogli zmagovati davkoplačevalci in ker sedanja gospoda na magistratu ni ustregla želji, katero je odbor katoliškega političnega društva stavil kot pogoj, da se začne naša stranka pogajati z nasprotno glede skupnega dela za letošnje volitve, namreč da se zapre zloglasna hiša št. 13. — Na shodu sta govorila pasar Kregar, ki je govoril o programu, katerega treba našim kandidatom; povdarjal je varčno gospodarstvo, spremembo ali vsaj milejšo uporabo stavbenega reda, in spremembo volilnega reda, tako da posamezni okraji volijo svoje zastopnike in da se razširi volilna pravica. — Poslanec dr. Krek je dejal, da treba pričeti borbo proti liberalizmu na vsej črti; k temu nas silijo žalostne gospodarske razmere, narodni oziri in ostudni napadi liberalcev na rodoljubno in požrtvovalno narodno duhovščino. Mestnim zastopom treba smisla za zdravo socialno-politično preosnovo, brezpravnemu ljudstvu treba pomagati in oprostiti ga nadvlade ljudskih nasprotnikov. Konečno predlaga, da se danes kandidatje še ne postavijo, ker treba po vseh okrajih sklicati volilne shode, da se natanko spozna mnenje volilcev. Zborovalci temu pritrde, vendar iz-

razijo željo, da se mej drugimi postavita za tretji volilni razred kot kandidata poslanec dr. Krek in pasar gospod Kregar. Po shodu so ostali volilci skupaj ter so se dogovorili o volilnih odborih za posamezne okraje. — Jednak shod je bil popoldne v Vodmatu v Dermastijevi gostilni, kjer sta zopet govorila gospoda dr. Krek in Kregar.

(Poštne zadeve.) Načelnikom društvene bolniške blagajne c. kr. neeraričnega osebja na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji izvoljen je od strani odbora g. Fran Fajdiga, c. kr. poštar v Sodražici.

(Občinski svet ljubljanski) ima jutri popoldne ob 5. uri izredno sejo, na katere dnevnem redu je jedino poročilo o ponudbah glede naprave električne cestne železnice v Ljubljani.

(V štajerskem deželnem zboru) je v soboto posl. dr. Rozina s tovariši vložil predlog, da se v Ljutomeru ustanovi viničarska šola s slovenskim poučnim jezikom.

(Prešernova veselica.) Veselica, katero je priredilo naše narodno ženstvo na korist Prešernovemu spomeniku, je dosegla sinoči sijajen uspeh. Človeku se je zdelo, kakor da je zašel v bajno deželo, ko je stopil v dvorano. Takoj pri vходу je stal majhen paviljon, v katerem je prodajalo Prešernove dopisnice nekaj gospic s tako marljivo zgovornostjo, da si kupil nehoče jedno ali več in jih poslal v to ali ono mesto, t. j. k tej ali oni mizi svojemu znancu, kajti sinoči so bila vsa mogoča mesta, od zlate Prage do meglenega Londona zastopana v veselicih dvoranah. Takoj zraven so ti ponujale zopet gospodične dišeče smodke, tam zopet so delile sladko sadje in dišeča jedila — vse seveda za denar. In tam v zadnjem paviljonu so tri mlade ljubljanske Japonke postregle s tako izvrstnim čajem, da bi se ga niti Kitajci ne sramovali, in takoj zraven so nudile postrežljive gospodične okusnih sladčic, da si osladite usta. Vso to naravno lepoto je v obilni meri pomnoževala raznobojna električna razsvetljava. In tam na drugi strani! Krasen cvetličnjak so priredile izumljive naše dame! Gotovo niste videli tako lepih in dišečih šopkov niti v visokem polju v Korzikovi vrtnarni, kakor so nam jih dajale, to se pravi prodajale gospodične sinoči v tem umetnem cvetličnjaku. Lepe reči so se videle tudi v čez vse moderni razstavi! Ni čuda torej, da je prišlo gledat te krasote toliko odličnega občinstva, da smo se jedva gibati mogli, in gornji prostori so bili natačeni do dobra. Vse je bilo tako živahno, da bi se človek ne naveličal, samo da bi ne bila tolika vročina. Vmes pa je svirala vojaška godba in množila zabavo. Poglavitni del veselice je bil seveda že prej naznanjeni vspeh, ki se je vršil vzgledno. Takoj v začetku je navdušila občinstvo podoba slavljene Prešerna in ob istem času je zapel pevski zbor prekrasno »Luna sije«. Igrica »Moj pokojnik« nima sicer prav nobene vrednosti, ali zanimala je občinstvo v obilni meri radi igrajočih oseb. Igrale so gospe dr. Tavčarjeva in dr. Hudnikova in pa g. Grasselli. Tudi »tragedija« »Karakala« se je dobro obnesla. Pri petju se je odlikoval zbor »Glasbene Matice« pod vodstvom gospoda Hubada, posebno priznanje pa je žel sekstet iz »Prodane neveste« (gdč. Devova, Bilinova, Mosova, in gg. Goršič, Žirovnik in Kersnik). Sploh se je veselica obnesla tako, da je bila v čast Prešernovemu spominu in donesla bode najbrže precejšen prispevek za Prešernov spomenik. Vsa čast trudoljubivemu narodnemu ženstvu!

(Štajerski dež. odbor) predlaga za celjsko gimnazijo 22 ustanov v skupnem znesku 3000 gld. iz deželnih sredstev. Od te svote pa naj bi se 2100 gld. porabilo za nemški »studentenheim«. Dalje predlaga dež. odbor, da se zdravilišče Slatina in trg Vozenice izločita iz sedanjih občin ter ustanovita samostojni občini. Obe občini ugovarjata tej nameri, toda dež. odbor hoče imeti »nemške otoke«, da bode narodni prepričani še večji.

(Iz Dobropolj.) Kmetijsko društvo v Dobropoljah se navzlic vsem oviram neprestano krepko razvija. V zadnjem letnem poročilu je bilo priobčeno, koliko je izvozilo v preteklem letu, danes izkazujemo poročilo o izvozu v prvem četrtletju tekočega leta. Izvozilo se je: Ježic 16.182 kg, oglja 36.530 kg, sira in masla 4956 kg, gnjati 642 kg in 19.406 komadov jajec. Za nekatere izdelke in pridelke je našlo pot preko

državnih mej. Sir, izdelan v minulem letu, je razprodan. Novo skladišče se je odprlo v Strugah. V prvem četrtletju je prodalo blaga za 13.388 gld. 07 kr. Z vspehom smo sami prav zadovoljni, če pa drugi niso, nam nič mari!

(Razsodba v gozdnih stvareh.) Vseled neke pritožbe je poljedelsko ministerstvo razsodilo, da po gozdnem zakonu posestnik gozda ni dolžan položiti kavcije za pogozdovanje, pač pa mora predložiti načrt pogozdovanja.

(Grozovite blamaže) provzročil je »Slov. Narod« poročevalec, ki mu je za sobotno številko skrpučal sledečo »pikantno« novico: »V katoliškem konsumnem društvu, v nekdanji Ovijačevi — (!) — hiši, so se sinoči jako dobro imeli. Ne vemo sicer, kaj je bilo povod veselju, a da se je moralo silno veliko piti, to se je danes videlo. Ko so zjutraj odprli okna, vdarila je iz konsumnega društva prostorov taka vročina, kakoršna se nabere samo v lokalih, koder se je neizmerno pilo. In soparica je bila tolika, da se je kakor oblak vlekla proti zvezdi, in da so si izvoščiki, ki pred hišo stoje, ob njej roke greli!« — Na te bedasto-zlobne, iz najgorje strasti izvirajoče besede pripomnimo le tole: Komur je znana lega prostorov delavskega konsumnega društva in vé, na katero stran se ti prostori zračijo, kdor nadalje ve, da sta bila poleg treh odbornikov v pisarni mej osmo in deveto uro v prostorih le dva člana, komur je znano, da večina društvnikov še le v soboto prejme svoj pičli tedenski zaslužek ter slednjič, da sta pred deveto uro zaprla društvene prostore uslužbenec in jeden odbornik, ta vé, da je moral biti dotični »Nar.« poročevalec tako natrkan še v soboto, da je bil le od njegove soparice okužen imenovani drevored. — Sicer bi pa izmišljotina glede gorkega zraka ne bila ravno napačna, ko bi se uresničila, ker bi na ta način mesto dobilo popolno brez vseh stroškov javno grelnico, ki se že tako dolgo snuje na našem rotovžu.

(O samomeru g. nadučitelja v Št. Vidu nad Vipavo.) Poročajo nam: Vest o žalostni smrti pok. nadučitelja v Št. Vidu pri Vipavi naj se izvoli izpopolniti s tem, da je bil pokojnik dne 5. t. m. odkopan in da je zdravnik potrdil nepravilnost v njegovih možganih, kar so pričali tudi nekateri listi, kamor je zapisal zadnje svoje misli. Potem se je vršil pogreb z zvonenjem in vslovesnostjo.

(Iz Medvod) 7. aprila. Veliki ponedeljek povozil je večerni osebni vlak, ki odhaja ob 9. uri 18 minut z večer iz Medvod v Ljubljano, 200 m proč od postaje 30 letnega Gregorja Trampuša. Vlak mu je odtrgal nogo pod kolenom; na glavi pa je dobil rano vsled padca. Zvečer je namreč šel iz Preske domov, zašel je v veliki temi s pota 1 m v stran, spodtaknil se ob železnični tir, obležal in tu ga je nekoliko pozneje povozil vlak; nezavestnega odpeljal ga je po noči ob 3. uri zj. posebni vlak v Ljubljano, kjer je vsled zadanih ran in zgube krvi dne 5. aprila ob 6. uri zjutraj umrl. — Sava te dni nekoliko narasča, deloma ker je nekoliko dežilo, deloma ker se topi po hribih sneg. — Nekateri trdijo, da so čutili po noči okrog 11. ure potres, katerega je pa le malokdo čutil.

(V bolnici usmiljenih bratov) v Kandiji pri Novem Mestu je bilo minoli mesec 153 bolnikov, od katerih je bilo 73 ozdravljenih, 13 zboljšanih, 5 jih je umrlo.

(Ašanti - zamorec v Ljubljani.) Prihodnje dni pridejo v Ljubljano Ašanti zamorci, okoli 20 moških, žensk in otrok, ki bodo izvajali svoje narodne igre.

(Izpustili) so iz preiskovalnega zapora tukajšnjega trgovca Schumija in njegovega tovariša Hotscherja. Preiskava se nadaljuje.

(Iz Peč.) V sredo so našli mrtvega 22letnega mladeniča Antona Gril v hlevu bližnjega soseda. Umoril ga je alkoholizem, ki zahteva pri nas vsako leto kako žrtev.

(»Unione dei giovani«.) Kakor znano, je tržaško namestništvo dne 8. sušca razpustilo društvo »Lega dei giovani«, nato so laški neodrešenci predložili pravila za novo društvo »Unione dei giovani«. Namestništvo je tudi to društvo prepovedalo, ker so snovatelji iste osebe in pravila ravno ista. Novo društvo bi le nadaljevalo iste intencije, ki so nasprotne zakonu in zaradi katerih je bilo prejšnje društvo razpuščeno.

(Prevedane loterijske igre.) Kakor se nam piše, bilo je pri zadnji seji tukajšnjega okrajnega sodišča več strank na občutljive denarne globe obsojenih, ker so se udeleževali srečkanja deloma pri ogerski razredni loteriji, deloma pri inozemskih loterijskih družbah, zlasti pri loterijski družbi »Fortuna«, ki jo vodi mejnarodna menjiška in efektna banka v Amsterdamu. Z ozirom na to zdi se nam umestno, da občinstvo pred jednacimi za-branjenimi igrami nujno svarimo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 10. aprila. V včerajšnji seji za-upnikov nemških opozicijskih strank so se vdeležili vsi zaupniki razun Schönerer-jancev. — Za vse skupine so poročali posa-mezni poročevalci. Za Kranjsko je bil za-upnik in poročevalec Schwegel. — Do-vršenih sklepov ni bilo. Izvolil se je podod-sek, ki se bo nadalje posvetoval. Najostreje zahteve so stavili zaupniki s Stajerske, ki so bili za predlog, da se nemški jezik razglasi kot državni jezik.

Dunaj, 10. aprila. Komunique o shodu zaupnikov nemških opozicijskih strank konstatuje, da so bila predložena vsa naro-čena poročila o položaju Nemcev po posam-nih kronovinah ter da se je na predlog po-slanca Grabmayra sklenilo seznaniti s poro-čilom o tirolskih razmerah tudi klub libe-ralnih deželnih poslancev. V svrhu končne sostave glavnega poročila o položaju Nemcev v Avstriji ter skupnih narodnopolitičnih za-htev je bil izvoljen odsek sedmerih članov in sicer: Bärnreither, Gross, Hohenburger, Kaiser, Lichtenstein, Pergelt in Prade. Ko-nečno se naglašja, da vlada glede vsebine posamnih poročil stroga tajnost.

Dunaj, 10. aprila. Kardinal Kopp je bil brzojavno poklican na Dunaj ter je bil danes pri cesarju v avdijenci. Posveti pod predsedstvom kardinala Grusche so bili v soboto končani.

Dunaj, 10. aprila. „Ostd. Rundschau“ piše, da je posl. Kittel z družino prestopil v protestantizem.

Dunaj, 10. aprila. Ogerska ministra Szell in Daranyi sta došla na Dunaj. Szell je bil danes pet četrt ure pri cesarju.

Rim, 10. aprila. Papež bo 16. aprila v cerkvi sv. Petra navzoč pri slovesnosti v proslavo sv. Leona. — Konzistorij bo naj-brže dne 11. maja.

Pariz, 10. aprila. Ministerski predsednik Dupuy je govoril včeraj pred svojimi volilci v Puy o položaju Francije. Naglašal je mej drugim, da se posamezniki zama trudijo za obnovljenje prejšnjih oblik vladanja, kar je pokazala izvolitev novega predsednika. Glede Dreyfusove afere je rekel, da bo to zadevo v kratkem rešilo kasacijsko sodišče, čegar sklepu se bo moralo, vse ukloniti.

Madrid, 10. aprila. Ministerski svet je odobril načrt zakona, po katerem vojaški častnik do generala ne more izvrševati po-slaniškega mandata.

Umrli so:

8. aprila. Jernej Kahne, tapetnik, 58 let. Mestni trg 10, vsled raka. — Ksaverija Ceršek, knjigovodja hči, 12 let, Vodmat 109, meningitis. — Ivan Benedik, cerkvenik, 53 let, Sv. Petra cesta 78, otrpnenje pluć.

V hiralnici:

6. aprila. Helena Peterlin, delavka, 77 let, caries multiplex.
7. aprila. Josip Miketič, kajzarja sin, 21 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina 24. urah v mm.
8	9 zvečer	724,5	5,8	sl. jvzh.	del. jasno	8,1
9	7 zjutraj 2 popol.	724,5 275	4,8 9,8	sl. sszv. sr. svzh.	sk. obl. oblačno	
9	9 zvečer	730,9	7,0	sl. jug	jasno	0,0
10	7 zjutraj 2 popol.	733,6 732,2	1,8 13,5	sl. jug sr. jug	jasno "	

Srednja temperatura sobote 5,5°, normale: 8,3°.
Srednja temperatura nedelje 7,2°, normale: 8,5°.

Tržne cene v Ljubljani

dné 8. aprila.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	10	Špeh povojen, kgr.	70
Rež, " " "	8 40	Surovo maslo, " "	1
Ječmen, " " "	7 50	Jajce, jedno " "	3
Oves, " " "	6 50	Mleko, liter " "	7
Ajda, " " "	8 50	Goveje meso, kgr.	60
Proso, " " "	9	Telečje " " "	62
Koruza, " " "	5 60	Svinjsko " " "	70
Krompir, " " "	2 50	Kostrunovo " " "	40
Leča, hkl. " " "	13	Piščanec " " "	65
Grah, " " "	8	Golob " " "	23
Fižol, m. stot. " " "	11	Seno, m. stot. " " "	1 78
Maslo, kgr. " " "	1 8	Slama, " " "	1 78
Mast, " " "	78	Drva trda, 4 kub.m.	7
Špeh svež, " " "	68	" mehka, 4 " "	4 50

355 1-1

Dr. Ignacij Kotnik, c. kr. notar v Tolminu, in Friderika Kotnik roj Tönnies naznanjata vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno no- vico, da je nju iskreno ljubljani, nepozabni sinček

Franc

po kratki bolezni v nežni starosti 2 let in 2 mesecev preminul.

Pogreb ljubljence vrši se dné 10. aprila t. l. ob 3. uri popoldne na pokopališču v Gorici.

V Gorici, dné 8. aprila 1899.

Namesto vsacega posebnega naznanila.

Uradne in trgovske KOVERTE s firmo priporoča KAT. TISKARNA v Ljubljani.

Št. 11.591.

Mestna kopel v koleziji

se za leto 1899. oddaja v najem.

Pismene ali ustne ponudbe sprejema do 20. t. m. in pogoje naznanja n eštni komi-sarijat v navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane.

dné 6. aprila 1899.

354 3-1

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4½%. Poštno-hranilnične položnice na razpologo.

Dunajska borza.

Dné 10. aprila.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 80 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 50 »
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 05 »
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 » 40 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 65 »
Ogerska kronska renta 4%, 200	97 » 15 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	920 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	357 » 25 »
London vista	120 » 70 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » 02½ »
20 mark	11 » 79 »
20 frankov (napoleonador)	9 » 56½ »
Italijanski bankovci	44 » 35 »
C. kr. cekini	5 » 67 »

Dné 8. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 » 75 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » 75 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 70 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138 » 25 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 75 »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 » 25 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » — »
Priporitetne obveznice državne železnice	217 » — »
» južne železnice 3%	178 » 50 »
» južne železnice 5%	124 » 60 »
» dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	172 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 30 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 75 »
St. Genois srečke, 40 gld.	86 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 » 40 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3380	380 » — »
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	467 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	62 » 25 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	106 » — »
Montanska družba avstr. plan.	244 » 35 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	190 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „MERCUR“ l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.